

**Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине**

**Broj: T20 0 KT 0026022 24
Sarajevo, 21.10.2024. godine**

Na osnovu člana 35. stav 2. tačke e) i 216. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), donosim:

**N A R E D B U
o nesprovođenju istrage**

Protiv:

[REDACTED] jer

je iz prijave i pratećih spisa očigledno da prijavljeno djelo nije krivično djelo

O b r a z l o ž e n j e

Dana 03.04.2023. godine Tužilaštvo BiH zaprimilo je od Državne agencije za istrage i zaštitu Informaciju broj: [REDACTED] 31.03.2023. godine a povodom zaprimanja dopisa Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH kojim isti obavještavaju o određenim objavama na društvenoj mreži „[REDACTED]“ na profilu „[REDACTED]“ čiji je sadržaj po navodima prijetećeg i kompromitirajućeg karaktera prema [REDACTED]. U prilogu je dostavljen Dopis Direkcije za koordinaciju policijskih tijela broj: [REDACTED] 27.03.2023. godine u kojem je navedeno da su obavljajući poslove i zadatke neposredne fizičke zaštite [REDACTED] policijski službenici Direkcije došli do saznanja o postavljenim objavama na društvenoj mreži „[REDACTED]“ od strane korisnika profila „[REDACTED]“ koji u svojim objavama javno podstiče istomišljenike na širenje mržnje i etiketiranje [REDACTED] kao izdajnika i špijuna naroda iz kojeg potiče, te kako dovodi do ugrožavanje bezbjednosti [REDACTED]. U objavama se spominje i jedan od [REDACTED], gdje se isti povezuje sa kriminalnim grupama kao i određeni [REDACTED] i rukovodilac [REDACTED]. Na kraju navode da je štićena ličnost konstantno u fokusu određenih stranica, grupa i ličnih profila pojedinaca na društvenim mrežama, gdje je uočen visok stepen netolerancije, te je ispoljena vjerska i nacionalna netrpeljivost, a što u konačnici kod pojedinaca ili ideoloških grupa može prouzrokovati motiv ili povod da određene oblike nepredvidljivih pojedinačnih sigurnosnih reakcija, koje mogu imati odraz na štićenu ličnost. Prilog navedenom Dopisu jesu ispisi objava koje su predmet prijave, i to:

[REDACTED]

Obzirom da se u konkretnom slučaju radi o više objava Tužilaštvo BiH će dati općeniti osvrt na razloge kojima se rukovodilo prilikom donošenja odluke, s tim da će pojedinačno po radnjama cijeniti zašto iz određene objave ne proizilaze obilježja krivičnog djela, odnosno zašto predmetne objave ne predstavljaju krivično djelo.

Također, očigledno je iz navoda Dopisa Direkcije za koordinaciju policijskih tijela da isti prevashodno ističu postojanje elemenata bića krivično djela iz člana 145a, koji glasi:

- (1) *Ko javno izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u Bosni i Hercegovini, kazniće se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.*
- (2) *Ko javno podstrekne na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv grupe osoba ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, ako takvo*

ponašanje ne predstavlja krivično djelo iz stava (1) ovog člana, kazniće se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(3) *Ko javno odobri, porekne, grubo umanji ili pokuša opravdati zločin genocida, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin utvrđen pravosnažnom presudom u skladu s Poveljom Međunarodnog vojnog suda pridruženom uz Londonski sporazum od 8. avgusta 1945. ili Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ili Međunarodnog krivičnog suda ili suda u Bosni i Hercegovini, a usmjereno je protiv grupe lica ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, i to na način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe lica ili člana takve grupe, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.*

(4) *Ko krivično djelo iz stava (1) do (3) ovog člana izvrši tako da javnosti učini dostupnim ili joj distribuira letke, slike ili druge materijale, kazniće se kaznom zatvora od najmanje jedne godine.*

(5) *Ako je krivično djelo iz stava (1) do (3) ovog člana počinjeno na način kojim se može poremetiti javni red i mir ili je prijeteće, zlostavljujuće ili uvredljivo, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od najmanje tri godine.*

(6) *Ko dodijeli priznanje, nagradu, spomenicu, bilo kakav podsjetnik ili bilo kakvu privilegiju ili slično licu osuđenom pravosnažnom presudom za genocid, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin, ili imenuje javni objekat kao što je ulica, trg, park, most, institucija, ustanova, opština ili grad, naselje i naseljeno mjesto, ili slično, ili registruje naziv po ili prema licu osuđenom pravosnažnom presudom za genocid, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin, ili na bilo koji način veliča lice osuđeno pravosnažnom presudom za genocid, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin, kazniće se kaznom zatvora od najmanje tri godine.*

(7) *Počinilac krivičnog djela iz stava (1) do (4) ovog člana koji je dužnosnik ili odgovorno lice ili zaposlenik u instituciji vlasti ili bilo kojem organu koji se finansira putem javnog budžeta, kazniće se kaznom zatvora od najmanje tri godine*

Analizirajući postavljene objave, Tužilaštvo BiH je prevashodno imalo zadatak utvrditi da li se u navodima u istim nalaze obilježja citiranog krivičnog djela. Osim toga iz navedenih objava nije vidljivo ni da su iste uopće objektivno podobne da podstreknu na nasilje ili mržnju protiv grupe osoba ili člana određene grupe s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost. Također, treba cijeniti činjenicu da se u konkretnom očigledno radi i o tome da i lice koje postavlja predmetne objave kao i lica na koja se objave odnose, a ponajviše na ██████████ jesu lica iz istog naroda- Bošnjaci, te da se iz toga može zaključiti da podsticanje mržnje zbog različitosti, odnosno pripadnosti određenoj grupi apsolutno izostaje. U konkretnom je Tužilaštvo BiH služeći se logikom, kulturom i općim znanjem moglo zaključiti da se može radi o iznošenju kritike, stava i mišljenja, pa čak i neke svojevrsne lične analize državljanina Bosne i Hercegovine na političko djelovanje ili druge aktivnosti predstavnika vlasti u Bosni i Hercegovini, na što svakako svaki građanin u duhu prava na slobodu mišljenja i izražavanja ima i mora imati pravo, a nosioci bilo kojih javnih funkcija bi trebali biti i jesu svjesni da mogu i jesu podložni kritikama građana. Dakle, u smislu člana 145a. Krivičnog zakona BiH Tužilaštvo BiH smatra da se u predmetnim objavama nisu stekla obilježja tog krivičnog djela, jer se istima ne raspiruje ili izaziva mržnja, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima, niti se javno podstiče na nasilje ili mržnju protiv pripadnika koje grupe, a obzirom na nacionalnu, rasnu ili vjersku pripadnost, te da su objave postavljene očigledno kao mišljenje građanina o djelovanju nosioca jedne od najviših funkcija u Bosni i Hercegovini, na što svakako ima pravo.

Radi jasnijeg pregleda stvari i razloga iz kojih Tužilaštvo BiH smatra da se u konkretnom slučaju ne radi o počinjenju krivičnog djela, odnosno razloga zbog kojih je očigledno da iz prijave i pratećih spisa

proizilazi da konkretno djelo nije krivično djelo, Tužilaštvo BiH želi prevashodno istaći da konkretni član 145a. Krivičnog zakona podrazumijeva da se prije svega štite ustavni poredak, država, unutarnje harmonično djelovanje, funkciranje, tolerancija između konstitutivnih naroda i drugih koji tu žive, a putem zaštite prava na dostojanstvo i putem zaštite ugleda i prava s obzirom na njihov identitet. Potrebno je da je poduzeta radnja objektivno pogodna da prouzrokuje ili intenzivira nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, što u konkretnom Tužilaštvo nije našlo. Tužilaštvo nije našlo niti jedan elemenat bića krivičnog djela, zbog čega je donijelo odluku kao u izreci.

Također, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH ističe da su ovim objavama ugrožena sigurnost ██████████, te zbog činjenice da takvo djelo nije propisano Krivičnim zakonom BiH, isto je razmatrano u smislu člana 183. Krivičnog zakona Federacije BiH koji glasi:

„*Ugrožavanje sigurnosti*

- (1) *Ko ugrozi sigurnost neke osobe ozbiljnom prijetnjom da će napasti na život ili tijelo te osobe ili na taj način izazove uznemirenje građana, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.*
- (2) *Ko ugrozi sigurnost više osoba ozbiljnom prijetnjom da će napasti na život ili organ tih osoba ili taj način izazove uznemirenje građana, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.*
- (3) *Ko prikradanjem, učestalim praćenjem ili uznemiravanjem na drugi način ugrožava sigurnost bračnog partnera, osobe s kojom živi u izvanbračnoj zajednici, roditelja svog djeteta ili druge osobe s kojom održava ili je održavao bliske veze, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.“*

Iz prednjeg citiranog krivičnog djela apsolutno je vidljivo da izostaju i elementi krivičnog djela Ugrožavanja sigurnosti, jer niti iz jedne objave apsolutno ne proizilazi ozbiljna prijetnja napada na život ili tijelo osobe, niti izazivanje uznemirenja građana.

Zaključno, Tužilaštvo BiH ističe da prema načelu slobodne ocjene dokaza, sud, a ni tužilaštvo, nisu vezani zakonom utvrđenim pravilima o izboru dokaza, a određeno dokazno sredstvo nema unaprijed određenu dokaznu stranu. Stoga je i u ovom, kao i u drugim predmetima ocjenjivao prijavu i prateće spise slobodno i prema svom vlastitom uvjerenju, te je pri zaključivanju koristio logiku i opće znanje i kulturu, pa kada je sve dostavljeno cijenio pojedinačno i doveo u međusobnu vezu, nije našao biće elementa niti jednog krivičnog djela, zbog čega je donesena Naredba o nesprovodenju istrage.

Tužilac donosi odluku u predmetu kada je stanje stvari dovoljno razjašnjeno, što je u konkretnom predmetu i slučaju, zbog čega je donesena i jedina zakonita odluka.

Posebno napominjemo da je na osnovu člana 23. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine i u skladu sa članom 7. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine i članom 12. Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je nadležno da sprovodi istrage za krivična djela propisana Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine.

Kako u konkretnom slučaju, a što je više puta napomenuto apsolutno nisu pronađena obilježja niti jednog krivičnog djela, pa ni krivičnog djela iz člana 145a. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine - Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, Tužilac je donio odluku kao u izreci.

TUŽILAC

TUŽILAŠTVA/ TUŽITELJSTVA BiH